BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws- Blad.

Vrijdag den 6den Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD BREDA, brengen bij dezen ten gevolge eenige ontvangen uitnoodiging van den Heer Kolonel Plaatselijken Kommandant, ter kennisse der Ingezetenen dezer stad en van de bewoners der naburige gemeenten, dat zal en *met Donderdag den 5den Mei* aanstaande, en vervolgens dagelijks tot nader opzeggens toe, er oefeningen in het schijfschieten zullen plaats hebben op de Oosterhoutsche heide en wel in de nabijheid van de voormalige kampplaats der Kadetten; met aanmaning op een iegelijk, om, des noodig, daarop te attenderen, ten einde ongelukken te voorkomen.

Breda, den 3den Mei 1831.

DE ROY, Vt.
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD BREDA, van 's Z. E. Hoogen Heere Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, bij missive vanden 19den April 1831, A no. 10, ontvangen hebbende eenige Exemplaren van het Plan eener Loterij van Voortbrengselen der Beeldende Kunsten, ten behoeve van het Vaderland, toegestaan bij Z. M. Besluit van den 12den Februarij jl., no. 31, welke te Amsterdam zal plaats hebben, met uitnoodiging door Z. H. E. G. om de deelneming in die Loterij zoo veel doenlijk te bevorderen. Brengen hetzelve bij deze ter kennisse der Ingezetenen, zoo als dit hieronder volgt, met berigt, dat eene inschrijvingslijst aan de huizen zal worden aangeboden, alsmede dat, te rekenen van heden tot en met den 20sten Mei aanstaande, tevens eene gelijke lijst van inteekening ter stads secretarij zal voorhanden liggen; niet twijfelende of aan deze Loterij zal, aangezien het lofwaardig doel, een te ruimer aandeel genomen worden; zullende de loten vervolgens door tusschenkomst van welgemelde Z. E. worden overgemaakt, voor zoo verre namelijk de inteekening alhier geschiedt; terwijl dezelve loten ook buitendien voor een ieder verkrijgbaar zijn bij den algemeenen Thesaurier der Hoofdcommissie tot inzameling en verloting van Kunstwerken ten behoeve van het Vaderland, den Heer *E. van Harlingen*, of bij den heer *A. J. van Rijndhoven*, secretaris derzelve, beide te Amsterdam woonachtig.

Breda, den 2den Mei 1831.

DE ROY, Vt.
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

PLAN DER LOTERIJ VAN VOORTBRENGSELEN DER BEELDENDE KUNSTEN, ten behoeve van het Vaderland, ingevolge vergunning van Zijne Majesteit, van 12 Februarij 1831, aan de Heeren *C. van der Vliet Pz., J. W. Pieneman, E. van Harlingen Jr., A. J. van Rijndhoven, W. B. E Puraniconi di Capelli, C. H. Pfaff* en *P. Stadnitzki.*

Art. 1. De Prijs der loten zal zijn *f* 4, te betalen bij de afgifte derzelve.

Art. 2. Het getal der loten, mitsgaders de verhouding der Prijzen en Nieten in deze Loterij, zal nader bekend gemaakt worden.

Art. 3. Aan Zijne Excellentie den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, zal door de Hoofd-Commissie worden verzocht, om in zoodanige plaatsvervuld bestaan, deszelfs goede Diensten te willen aanwenden, ten einde door de Hoofden der Gemeente-Besturen, of op zoodanige andere wijze als door Zijne Excellentie voegzaam zal worden geoordeeld, aan een ieder gelegenheid worden gegeven aan deze Loterij deel te nemen.

Art. 4. Van de te verloten stukken zal vooraf eene Openbare Tentoonstelling te Amsterdam, in de groote Zaal van het Nationale Genegtelijf, op de Prinsengracht, tusschen de Leydschegracht en Leydschestraat, worden gehouden, tot welke een ieder toegang verleend zal worden van *tien* uren des morgens tot *vier* uren des namiddags, mits aan den ingang van het Lokaal 25 Cents Entrée per persoon betalende, (kinderen onder 12 Jaar hier niet onder begrepen), zijnde voor een ieder, des verkiezende, aan de Zaal te bekomen eene Lijst der Voorwerpen met eene toepasselijke titelplaat versierd, tot den gelijken prijs van 25 Cents; uit welks opbrengst de kosten van Tentoonstelling als anderzins zullen worden goedgemaakt, en waarvan het overschot alsmede strekken zal ten voordeele van het Vaderland.

Art. 5. De Opening der Tentoonstelling, alsmede de tijd der Sluiting en der Verloting, zullen bij de openbare Aankondiging algemeen bekend gemaakt worden.

Art. 6. De trekking zal geschieden op de volgende gebruikelijke Nederlandsche wijze, te weten:

Een gelijk aantal Nummers, als er Loten in deze onderneming zullen zijn uitgegeven, zal (nadat elk Nummerbriefje afzonderlijk zal zijn opgerold), in eene gesloten Bus gestort worden; zullende ieder zoodanig Briefje gehecht worden het Lot, waarop het gelijkluidend Nummer gesteld is, te representeren; dadelijk daarna zal in eene andere gesloten Bus een gelijk aantal Briefjes, opgerold als voren, worden gedaan, op een gedeelte waarvan de Nummers der Prijzen, zoodanig als die daaraan gehecht, en op de gedrukte Lijsten vermeld zullen zijn, staan uitgedrukt, en welke Nummers mitsdien de Prijzen zullen geoordeeld worden te vertegenwoordigen; op de overige in deze Bus te doene Briefjes zal het woord *Niet* gesteld worden. Vervolgens zal uit eerstgemelde Bus een Nummer, en terstond daarop uit de andere Bus een Briefje ter aanwijzing welke *Prijs*, of wel een *Niet*, aan dat Nummer, te beurt gevallen is, getrokken worden. Zoowel het Nummer als de daarop gevallene Prijs of Niet zullen bij de trekking overluid afgelezen worden, en het eene en andere door de Leden der Hoofd-Commissie op daartoe geschikte [illegible] Loten, en [illegible] den Notaris *Es Read* op [illegible] geteekend worden.

[illegible] de Trekking der Loten in het openbaar [illegible]

Art. 7. Deze Loten zullen voor echt erkend worden [illegible] namens de Hoofd-Commissie door twee Leden derzelve, [illegible] *Harlingen, Jr.*, en *C. H. Pfaff*, geteekend, en door den Notaris *E. Read* alhier, gecontrasigneerd zijn.

Art. 8. De gelede opbrengst der loten zal ons uiterst van de Oktober der te houdene Verloting, na afloop derzelve, gestort worden in 's Rijks Schatkist.

Art. 9. Binnen acht dagen na de gedane trekking zal aan alle Sub-Commissien of Correspondenten, waar Loten verkrijgbaar zijn gesteld geweest, eene Lijst ter Visie gezonden worden, houdende, de [illegible] der Loten, waarop dezelve gevallen zijn.

Art. 10. De getrokkene Prijzen zullen gedurende vier weken na den laatsten Trekdag tegen overgifte van het originele Lot kunnen worden afgehaald; bij verzuim hiervan zal na dien tijd [illegible] deelde van het Rijk vervallen.

[illegible] en de Correspondenten, [illegible] bedeeld, zijn [illegible] Baron van Heeckeren van Brandenburg, [illegible] J. G. van Oldenbarneveld, geb. Witte Tulleken, [illegible] dam: C. Bakker, P. van der Dussen v. Beesllingen, [illegible] wijk Rz. G. C. Tielenius Kruythoff. *Te Hilversum:* P. G. van [illegible] zwaay. *Te Leeuwarden:* W. B. van der Kooi, J. van Leeuwen, Mr A. van Halmael Jr. *Te Dordrecht:* G. J. L. Marits, J. C. Schotel, M. Versteegh. *Te Haarlem:* A. van der Willigen, G. J. Michaelis, J. D. Zobbern. *Te Gorkum:* Hasselaar Jr. *Te Arnhem:* E. Waardenburg, J. C. Boot, Mr. A. A. Pasteur, G. André de la Porte. *Te Leyden:* A. Kurtevelt Jr. *Te Alkmaar:* Mr. J. A. Kluppel. *Te Delft:* J. H. Wesseling. Mr [illegible] 's-Gravesande-Geijsbeek, Ondersteller, W. Schouman. *Te Schiedam:* Ads. Poort. *Te Deventer:* H. Bodde Jr. *Te Middelharnis:* L. Rolf van Oosterwijk.

AMSTERDAM 26 Maart 1831.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Mei.

De wijzigingen in de artikelen van overeenkomst van de Nederlandsche handel-maatschappij, in gevolge het rapport der uit den boezem van deelhebberen gekozen commissie, in de zitting van deelhebberen in gemelde maatschappij van vrijdag den [illegible] aangenomen (*zie ons nommer van [illegible]*), zijn [illegible] bij besluit van den 2den dezer [illegible] goedgekeurd.

— Volgens berigt van den [illegible] de 3de divisie van ons leger, was de brug no. 13, over de vaart Willemsvaart (op Noordbrabandsch grondgebied), in den nacht van 1 Mei, door de Belgen met 25 man voetvolk en 5 huzaren bezet geworden, welke, zoo het scheen, het voornemen hadden, om de wacht aan de sluis no. 12 te overrompelen. Zoodra men hiervan onderrigt was geworden, was er eene patrouille van 1 officier en 12 man uitgezonden, om den weg naar de sluis no. 12 te onderzoeken, zich met den daar geplaatsten post te vereenigen, en den vijand van ons grondgebied te verdrijven. Des nachts om 12 uur was er eene verkenning naar de sluis no. 13 gedaan, alwaar zij toen geene vijanden bevonden. Ten 4 ure in den morgen [illegible] dekte men evenwel eene vijandelijke patrouille, welke op [illegible] een van eenige geweer-schoten terug trok. Kort daarna [illegible] zich andermaal eene vijandelijke bende, nagenoeg 50 man [illegible] beide patrouilles, die zich intusschen vereenigd en versterkt hadden, hielden dezelve tot op eenen kleinen afstand [illegible], en begonnen toen daarop te vuren; met dat gevolg, [illegible] de vijand, na weinige geweerschoten gelost te hebben, [illegible] op de vlugt sloeg en zich op zijn eigen grondgebied [illegible]. Een vijftal zijner manschappen moesde men dat [illegible] waren gekwetst gevonden worden.

— De kolonel *'s Jacob*, kommandeerende de 2de afdeeling mobiele Zuid-Hollandsche Schutterij, [illegible] ongesteld geweest zijnde, heeft tot algemeen [illegible] hiervan het kommando over gemelde korps aanvaard.

— Het brusselsch [illegible] *Emancipation* is, wegens dezelfs [illegible] gezindheid, die tegen de tegenwoordig te Brussel heerschende [illegible] voor den prins *van Coburg* strijdt, met plundering bedreigd geworden. (*Wij zullen op deze zaak terugkomen*).

— De over Berlijn ontvangen poolsche berigten [illegible]

belangrijk, en, over het algemeen genomen, gunstig. De hoofd-armée der Russen stond nog steeds te Siedlice, en wordt op 80,000 man begroot. De positie aldaar wordt door verschansingen gedekt, en is tot eene wapenplaats ingerigt, waarin de Russen [illegible] hebben. Te Wi[illegible] briegen zou daar, even Bie[illegible] te Koningsb[illegible] rust. [illegible] sterke afdeelin[illegible] troepen [illegible] tuigen aan. Jammer, dat de dagteekening [illegible] uit Ru[illegible] ga ons niet gemeld wordt, want daarom zoude [illegible] ongeloofwaardigheid van de door den *Messager des Chambres* [illegible] tijding (*zie art. Parijs, hier onder*), ten [illegible] moeten blijken.

Uit Tilsit wordt [illegible] dat twee [illegible] officieren, met namen *von Puchet* en *Schon* door den [illegible] generaal *von Tricken* volkomen [illegible] waren, welke generaal [illegible] van 6000 man sterk, 2000 man gedood [illegible] gevangen genomen had. De overige 4000 waren het in de bosschen ontkomen.

Volgens een bericht uit Brody, van den 15den April, rukte er eene sterke russische divisie, onder bevel van den generaal *Roth*, met den grootsten spoed, uit Bessarabie, om den generaal *Dwernicki* uit Volhynie te verdrijven. (*Zie onze berigten van vorige zomermaand.*)

Te Londen is, den 27sten jl., een vreeselijke brand in het hotel van den heer *van Wittenham* uitgebarsten. Naauwelijks [illegible] dezelve bericht of de tweede en volgende verdiepingen stonden reeds in volle vlam. De edele lord is, in weerwil der pogingen van zijne bedienden, die zich [illegible] en hem te behouden, niet kunnen gered worden. De [illegible] *Walsingham* is omgekomen. Zij een [illegible] gered hebben, indien zij [illegible] geest genoeg gehad hadden, om hare vrouwen te volgen en de deur der kamer [illegible] gaan, waar zij had allen bewustzijn verloren, opende een venster [illegible] op de plaats, waarop zich [illegible] met vier ladders en de hasp sen van redding [illegible] werden. De oorzaak van den brand is nog [illegible] bekend, [illegible] dezelve in de slaapkamer van myl[illegible] aangenomen is, en myl[illegible] den raad gedeeltelijk in eene [illegible] *société* [illegible] zelven zoo noemen, [illegible] door gebragt, [illegible] kaars [illegible] zijn bed heeft laten branden, en deze met [illegible] omgeslagen gordijnen [illegible] waardoor [illegible] gedijnen in brand [illegible] zijn.

In New-London, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, is de grootste schildpad, die tot dus verre gevangen is, gevonden. Deze weegt 850 ponden, is van het hoofd tot de staart, acht voeten lang en is zeven voeten breed.

BOXTEL, den 2den Mei.

Hebben de onderscheiden dagbladen met regt melding gemaakt van den goeden zin der verschillende inspecties door Z. K. H. den Admiraal-Generaal deszelfs dezen naam bij het leger gehouden, die welke heden op de Cromvoirsche heide over de batterijen reserve artillerie gehouden werd, was voorzeker eene der schoonste en [illegible] fendste die er hebben plaats gehad. Reeds in den vroegen morgen stonden de drie batterijen rijdende en eene [illegible] veldartillerie in eene uitgestrekte linie op de heide geschaard. De eerste dier batterijen stond onder de bevelen van den kapitein *Dieeaix*, de tweede onder die van den kapitein *van Cauwerden*, de derde onder die van den kapitein *Kling*. De veldbatterij werd gekommandeerd door den kapitein *Fleury*. Toen Z. K. H. prins *Frederik* dit schoone kampspel en oogenschouw had genomen, namen de manoeuvres der batterij veldartillerie een' aanvang; zij geschiedden met eene juistheid en vaardigheid, die de tevredenheid van den vorst opwekte. Daarop zag men de drie batterijen rijdende artillerie in stelle voor Z. K. H. defileren. Toen eerst kon men op het gelaat dier krijgsbeelden lezen, dat *voorwaarts* hun verlangen was; zij vooral, die door den prins met het [illegible] versierd waren geworden, wendden met edelen blik en fiere houding hunne prijkende borsten naar den vijand, bevelhebber, als wilden zij zeggen: „Nogmaals willen wij ons leven voor vaderland en oranje veil hebben." De batterijen scheurden zich vervolgens in linie van bataille, en vingen de verschillende manoeuvres aan. Geen dankbeeld kan mede vormen van de snelheid en vooral van de juistheid der bewegingen. Alles was vuur en leven; alles vloog over de heide als door wind voortgedreven. Iedereen staarde vol bewondering op dit heerlijk schouwspel, met welgevallen op deze stoutmoedige krijgslieden over arme. Z. K. H. prins *Frederik* inzonderheid was bijzonder [illegible] uit zijne hooge tevredenheid onduhbelzinnig te kennen. Vrolijk over het weluitvoeren hunner exercitien en de hooge tevredenheid daarvoor ingeoogst, trokken de krijgslieden verder naar hunne kantonnementen, menigeen ontsnapte de zucht: „Gem God, dat wij zoo die Belgen nog maar eens onder de oogen moeten zien!"

[illegible], den 2den Mei.

Z. K. H. de Prins van Oranje [illegible] den Raad van State voorgezeten. Het schijnt of het bij denzelven eenigzins donkerder is dan eenige dagen geleden.

— Morgen ten 11 ure, zal er eene zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaats hebben, waarin, naar men vermeldt, het ontwerp van wet, eenige wijzigingen daarstellende in het tarief der regten op de in- en doorvoer, aan [illegible] onderworpen. — Men verwacht spoedig de antwoorden der Regering op de aanmerkingen der leden ten opzigte der begrootingswetten.

BRUSSEL, den 2den Mei.

Het vonnis van het Hoog-Militair Gerechtshof in de zaak van *Borremans* zal morgen ochtend ten 9 ure worden uitgesproken. Het hof, om zich te gedragen naar luid van art. 77 der provisionele instructie, deszelfs arrest aan den regent hebbende gezonden, heeft eene missive van den minister van justitie bekomen, bij welke dispensatie verleend wordt van de kennisgeving, waarbij een uitstel van veertien dagen gesteld wordt.

— De generaal *Mellinet* is uit [illegible] vertrokken, om zich naar zijn gouvernement te Namen te begeven.

— De regent heeft, op rapport der ministers van financien en van buitenlandsche zaken, het besluit van den [illegible] Februarij 1831, waarbij de administratie der bruggen en wegen met de militaire genie in een eenig korps wordt vereenigd, ingetrokken.

— Bij een ander besluit van den 30sten dezer, heeft de regent de verminderde traktementen der hooge geestelijke beambten bepaald als volgt:

Dat van den aartsbisschop van Belgie op tien duizend guldens en dat der bisschoppen op zeven duizend guldens ieder in het jaar. Deze traktementen zullen ingaan met den 1sten Julij 1831.

De heer *François*, lid van het nationaal congres heeft den zeer zwaarwigtigen en hooge moeijelijkheden [illegible] van administrateur der algemeene veiligheid aangevaard. Dat is eene groote daad van *Civisme* (1).

— De generaal *Belliard* heeft gisteren, bij gelegenheid van het verjaarfeest van Z. M. den Koning der Franschen, een groot diner gegeven. Lord *Ponsonby*, de president en verscheiden leden van het congres, de generaal en chef der burgerwacht, zoo wel als de provinciale en stedelijke regeringen, waren daarbij tegenwoordig. Daar zijn drie toasten gedronken, de eerste, door lord *Ponsonby* ingesteld, [illegible] en de gezondheid van den Koning der Franschen, de tweede door den minister van buitenlandsche zaken, aan de koninklijke familie van Frankrijk, en de derde, door den generaal *Belliard*, aan den regent van België, aan deszelfs onafhankelijkheid, aan deszelfs voorspoed en geluk. Gedurende den maaltijd heeft de grootste vrolijkheid geheerscht.

ANTWERPEN, den 2den Mei.

Het bevestigt zich ten volle, dat de prins van Saksen-Coburg het opperhoofd der Staten van België niet heeft aangenomen. De heer *Vanderwin* wil, dat wij eenen koning in Polen zullen gaan zoeken. Wij zouden misschien beter doen, in plaats van verre weg vernederende weigeringen te gaan zoeken, van eenen koning uit ons midden te kiezen. Reeds lang is deze wensch door ons en anderen aan den dag gelegd geworden.

Ook bevestigt het zich, dat het reglement op de Rijnvaart door duitschers aan de oevers gelegen [illegible] geconcipieerd geworden is. Men verzekert, dat Engeland eene [illegible] bij de bondsvergadering heeft ingeleverd, bij welke het zich beklaagt, dat de Engelschen, zoo wel als andere volken, van de vrije vaart op die rivier uitgesloten zouden worden en waarin het geoordeeld als eene inbreuk op de traktaten geschiedt, wordt.

LUIK, den 28sten April.

Het wordt mij zeker dat de patriotische associatie, te Luik [illegible] gent heeft, belast, om voor rekening der associatie zoo veel geweren als [illegible] mogelijk is aan te koopen. Men voegt er bij, dat hij tegen kontant betaalt, dat de fabrikeurs te dezer stede, gelegenheid tot plaatsing zonder [illegible] zijne orders bij voorkeur boven die van het gouvernement uitvoeren en dat hij reeds meer dan 3,000 geweren zou ontvangen hebben, tegen betaling eener som van ongeveer 60,000 francs.

Ons dagblad, *Industrie*, die tweedebelgische, voegt er bij: „Daar zoo deze beschuldiging waarheid bevatte, het bewezen zou zijn, dat de nationale associatie, buiten openbare [illegible] der leden over vrij groote sommen beschikt, dat zij de door de overheid bevolen wapening in den weg staat en dat zij [illegible] eene gedisciplineerde gewapende macht, buiten die der nationale; zoo hopen wij, dat zij zich haasten zal dit gerucht, zoo het valsch

(1) Het is zeker eene groote [illegible] zoo goed als [illegible] om orde onder [illegible] te houden; [illegible] zal de [illegible] menschen plagen, [illegible] beschuldigingen [illegible] en het plunderen aan de [illegible] krijgsraden [illegible] de *Délégation nationale belge* overlaten.

is, te logenstraffen, of het te verklaren, zoo het eenigen grond heeft. Dat vooral het bewind zich niet misleiden laat; hetzelve zoude schuldig zijn, bij het dulden of veroorloven van dergelijke handelwijzen; het moet die tegengaan en straffen, zoo dezelve plaats grijpen, of, zoo niet, de van alle kanten opgaande onruststorende uitleggingen logenstraffen."

Namen, den 30sten April.

Ten gevolge van den schrik, door de gewelddadige militaire inlegering op den 27sten (*zie ons nommer van dingsdag ll., art. Namen*) veroorzaakt, is madame *Arnould*, eene vrouw van jaren, en eene huismoeder, na een pijnelijk lijden van 60 uren, overleden.

Den volgenden dag (28) had onze stad bijna het droevig schouwspel opgeleverd van het gebruiken van geweld, ten einde een bataillon soldaten tot gehoorzaamheid te dwingen. Artillerie, kavallerie, infanterie van linie, burgerwacht, alles was in een oogenblik gereed, om de wet te handhaven, als wanneer de muiters goedvonden, tot hunnen pligt terug te keeren.

De generaal *Goethals*, nu ziende, dat de den vorigen dag door hem gelaste en ten uitvoer gebragte inlegering (*zie als boven*) heden niet gelukken zoude, vond goed, om den mantel te verhangen en gisteren uit te vaardigen de navolgende

PROCLAMATIE.

Brave Namenaars,

Vol bewondering over het edelmoedig gedrag, dat gij ten opzigte mijner dappere tirailleurs hebt gehouden, door dezelve *vrijwillig* te huisvesten en te voeden, gelijk gij eenigsinds gedaan hebt, betuig ik u hiermede mijne dankbaarheid daarvoor; want aan uwe edelmoedigheid, aan uw gezond verstand en aan uwe vaderlandsliefde alleen hebben deze opgelukkigen, door reizen langen maagschen vermoeid, de rust en het voedsel te danken, die zij, zonder u, zeker zouden hebben moeten ontberen.

Gothals.

Gent, den 30sten April.

De graaf *Guillemino*, 's konings gezant te Konstantinopel, is terug geroepen. De eerste secretaris, zal, tot aan de benoeming van eenen opvolger, als chargé-d'affaires fungeren.

— Twee goede fregatten op den Tang, die eerlang nog door twee linieschepen zullen worden gevolgd, zijn bestemd, om het *ultimatum* van ons hof wegens de van dom *Miguel* gevraagde satisfactie (*zie ons nommer van dingsdag*), klem bij te zetten en den dwingeland tot rede te brengen, die nu al onderrigt moet zijn, dat hij van de Engelschen geen bijstand te hopen heeft, als welke in dezen met ons gouvernement eene lijn trekken en tegendeel eene gestrenge verantwoording zullen eischen wegens de tiranniecke daden, die hij zich ook jegens engelsche onderdanen heeft veroorloofd.

— Gister avond lazen wij in *le Messager des Chambres*, het navolgende:

„Volgens een brief van Riga van den 22sten april, langs eenen buitengewonen weg, te Londen aangekomen, zou er, te Riga, eene insurrectie uitgebarsten zijn, bij welke zeer veel bloed zou gestort zijn. Men had echter geene bijzonderheden noch iets zekers over eene zoo gewigtige gebeurtenis vernomen."

De tijding kan waar zijn; maar *le Messager* heeft goed gelijk met te zeggen, dat zij *langs eenen buitengewonen weg* te Londen aangekomen is. De tijdingen, heden, bij estafette, van Londen, binnen deze stad aangekomen, loopen tot den 27sten, zoo dat de brief uit Riga in vijf dagen te Londen aangekomen moet zijn. (1)

— Heden uit Turin aangekomene brieven bevestigen de tijding van het ontdekken eener samenzwering, ten doel hebbende, om, door middel eener militaire insurrectie, de kroon van Sardinie en Piemont op het hoofd des hertogs van Modena te plaatsen (*zie ons nommer van dingsdag ll., art. Paris*). De meest in deze zaak betrokken dienen zijn de heer *Avogrado de Collobiano*, geheimschrijver des konings, mitsgaders de generaals *Favérge* en *Omodei*. Men wil, dat de Politie de draden dezer samenzwering in de woning van eenen oostenrijkschen generaal, welke, te Turin, in het hotel der *Goede Vrouw* logeerde, ontdekt heeft.

— De fondsen stonden ter beurze van gisteren, de 5 pCt. op kontant 86,00 op tijd 86,80; de 3 Pct. op kontant 59,90, op tijd 60. Heden de 5 pCt. 86,05, de 3 pCt. 58,60, beide op tijd.

TURKIJE.

Bucharest, den 10 April.

Del russische troepen in ons Prinsdom hebben, ten gevolge der gebeurtenissen in Polen, bevel tot den terugmarsch over de Pruth bekomen en in de oude Poolsche provincien Podolien, Litthauen en Volhynie kantonnementen betrokken. Slechts eene stad zal eene russische bezetting behouden. Dit biedt het grootste borgtogt aan het vertrouwen, dat de russische regering in de goede verstandhouding met de Porte stelt en tevens eene verklaring der te Konstantinopel vernomene geruchten, als of de Porte van gezindheid wegens dezelve veranderd was. Dat overigens de Porte deze gelegenheid waarneemt om hare betalingen aan Rusland te vervroegen, is zeker wel geen twijfel.

---

(1) Onze berigten uit Londen, loopende tot den 1sten Mei, in ons vorig nommer medegedeeld, melden niets van dat geheele gerucht.

Mengelingen.

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

Mijne Heeren!

In de kommervolle dagen welke wij beleven, waarin bijna geen oog is te houden op de woelingen en onrust, welke overal bestaan, en het kortzigtig menschelijk oog bijna geen einde ziet aan de rampen, van het zoogenaamd beschaafde gedeelte der aardbols, ondervindt het hart behoefte aan eene rustige, verpozende, bemoedigende lectuur. Behalve den Bijbel, welke voor alles gaat, kan ik, onder anderen, aan mijne landgenoten het dankwaardig altijd overwaardig werk van Gerard Brandt: *het leven en bedrijf van den Admiraal de Ruiter*, aanbevelen. Niet zonder aandoeningen leest men daar, met welke moeijelijkheden en bezwaren ons dierbaar vaderland, in de eeuw van dien beroemden man heeft te worstelen gehad, maar het hart verheft zich telkens bij de zigtbare hulp des Allerhoogsten in menig bang gevaar. Daartoe werkte de *algemeen* godsdienstige stemming der natie, naar mijne gedachten, allezins mede. Het geloof des Christens in Gods Vaderlijke hulp en bijstand; in het bestuur Zijner Voorzienigheid, schenkt *moed en krachten*. Ook ook de geest der natie werd daartoe opgewekt [illegible] het geheele werk heen treft men [illegible] bij, mijne heeren, uwe [illegible] het plegtig houden van den Biddag, als [illegible] der de vaderlandsche gewoonten op te nemen. Nu wij weder op ons zelven zijn gekomen, behoeren wij, ieder in zijnen kring, alle krachten aan te wenden, om al hetgeen regt nationaal bij ons is, weder te verbevendigen, en het vaderland wederom op dien trap van zelfstandigheid, en luister te voeren, waarin het in de eeuw van *de Ruiter* gekomen was. Welk een belangrijk en overal omzag inboezemend plekje gronds, kunnen dan de Vaderlandsche Nasaliaan nog worden! Trouwens, en ik vele [illegible] passelijk op onze tegenwoordige omstandigheden, twijfel mij in dien zin voor, beugen de vond opgeteekend, bij gelegenheid der uitvoerige beschrijving van den slag door *de Ruiter*, op den 7den en 8sten Junij 1665, op de hoogte van Schoonevelt, tegen de Engelsche en Fransche vloot onder Prins *Robbert* en den graaf *d'Estrées*, geleverd. Te dien male [illegible] des genegden leverde: *dat ons [illegible] meer mogen, en dat wij elkanders [illegible] te willen bijstaan, en danken God van [illegible] tenden, dagen, dien wij niet [illegible] tanden, om alsdat gevaarlijkheden de rustiger door te studeren.* 's Lands vloot was wel vijftig zeilen minder sterk, dan die der vijanden, waarom onze matrozen de Hollandsche [illegible] kooplien, noemden. *Dan daarna, [illegible] heer* de Ruiter *zag op hooger hulp*, want [illegible] de zwakheid der vloot gesproken werd, hoorde men hem zeggen: *omdat onze vloot klein schijnt te zijn, heb ik te grooter [illegible] trouwen van eene goede uitkomst, niet op onze magt, maar op Gods Almagtigen arm!* een geloof dat door de uitkomst [illegible] bekroond werd, want de vijand moest de zee ruimen, [illegible] vloot bleef staan houden. Overal waar *de Ruiter*, met zijn [illegible] *de zeven Provincien* vuur gaf, maakten hem de Engelsche [illegible] plaats, en weken voor zijn geschut, waarop hij tegen [illegible] die toen op zijn schip was, zeide: *De vijanden [illegible] zag voor de zeven Provincien!* O hartverheffend [illegible] een *de Ruiter* het nog eens uitspreken in onze [illegible] Vorst en volk zich zoo innig vereenigen, dat de [illegible] provincien, welke ons weder op nieuw *de Vereenigde Nederlanden* uitmaken, nog eenmaal dalzelfde ontzag [illegible] *Ruiters* tijd inboezemden. De verwezenlijking van dit [illegible] niet onmogelijk, maar godsdienst en zedelijkheid moeten daartoe de natie weer opvoeren tot een volk, dat in zijne gevechten met den vijand, vertrouwend [illegible] *Gods Almagtigen arm!* Hiertoe moet dat volk godsdienstig worden opgewekt.

UEd. Dienaar,

S.

Aan de Redactie der *Bredasche Courant*.

Dat de gebeurtenissen in het Zuiden, in verschillende handelbetrekkingen, met Noorden Zuid beide, schadelijke gevolgen en vooral voor het volksbestaan zijne zouden ondergang zullen na zich slepen, zal niemand betwijfelen. Om zich hiervan in een belangrijke basis te overtuigen, vestige men slechts het oog op de drukkerijen der daaraan zeer naauw verbonden boekhandel, in de laatste jaren in België zoo buitengewoon uitgebreid. De aanzienlijkste, de kostbaarste en duizende andere boekwerken, door de Belgische druipers naauwelijks verlaten hebbende, gaven den Belgischen drukkers zoogenaamd gelegenheid daarvan min kostbare editien voor Zuid- en Noord-Nederland uit te geven, zoo als zij dan ook niet weinig wedijverden, om, ook met deze nadrukken, die veelal schooner nog dan de Parijsche editiën het licht zagen, elkander den loef af te steken. De werken van *Buffon*, *Voltaire*, *Rousseau*, de *Encyclopédie moderne*, de *Dictionnaire Technologique* en vele anderen, waarop men in het Noorden ruimschoots heeft ingeteekend, de dagelijks in het licht verschijnende werken, die alsmede in het Noorden een ruim debiet ten deel vielen, en wel zoo, dat de Hollandsche boekhandel ras den bodem zou ingeslagen gezonken, gaven de duidelijkste bewijzen, dat deze ondernemingen den belgischen boekhandel tot penen ongekende gissingen opvoerden.

Acht maanden heeft men nu in het zuiden de hooggeroemde vrijheid (ook der drukpers, maar zoo, dat wie niet geplunderd wil worden, vooral de *waarheid* niet zegge) genoten, en wel met dat gevolg, dat veler bronne middelen van bestaan voor altoos zien vervloogen. Sedert zijn de Brusselsche drukkerijen meer dan voor de helft verdwenen; daar, waar te voren dertig persen werkten, is naauw eene enkele aan den gang.

De Noord-Nederlanden, die zoo menige ondervinding der belgische boekhandelaars, door hunne inteekening schraagde, kan dus bijna volkomen, dat hij met brokstukken in zijne boekenkast zal pronken, waarvan nimmer hem de vervolgen zullen geworden. Vloek en verdelging is der Belgen lens over de Hollandsche natie, en getrouwheid aan woord en pligt zijn nietige klanken, waaraan alleen, in hun oog, de dwaas een waarde hecht.

Met regt vraagt nu elk Noord-Nederlander, die het ellendig schelmerij dreigt te worden, of er dan geen middel bestaat om dergelijke wandaden naar verdienste te straffen; wandaden, bedreven door hen, die van de edele drukkunst het afschuwelijkst misbruik gemaakt hebbende, daardoor zelve oorzaak zijn geworden, zoo wel van hun eigen ongeluk als van dat hunne vaderlands. Hebben dan onze Boekhandelaars in het Noorden geene middelen in hunne magt, om [illegible] waar het nog mogelijk is, hen te noodzaken hunne verpligtingen te vervullen?

Niets toch zou billijker wezen, daar ieder weet hoe hongerig de Belgen thans naar Hollandsche muat zijn, die zij wettig en onwettig zoeken binnen te krijgen, dat men de betaling weigerde aan die uitgevers, van welke men verzekerd is nimmer een vervolgstuk te zullen zien. Op deze wijs zou de eerlijke Hollander, thans zoeker tegenwoordig inzeekende, althans niet gehouden zijn brokstukken [illegible] het complete werk te betalen, en alzoo ontgaan het slagtoffer van [illegible] trouw en bedriegerij te worden.

Het is tronwens maar al te zeer bekend, welke middelen de belgische handelaren bezigden, om hun deel te leveren goed met Hollandsche munt vooruit betaald te krijgen; of van de betaling vóór het oproer zich trachten te verzekeren.

Hoogst wenschelijk is het dus, dat de heeren boekhandelaren in het Noorden op middelen bedacht zijn, om voor de belangen van hunne Inteekenaren, zoo veel mogelijk, te waken, aangezien duizenden hedendaagsche thans, door [illegible] *défecte Livraisons*, met uitgestreken Fransche wind opgedrongen, in hunne boeken-kasten kunnen [illegible], tot schandelijk aandenken der *glorieuse revolutie*.

Alles aan te wenden, om den Belg te doen gevoelen, dat, toen hij opstond tegen zijnen wettigen Vorst, hij ook opstond tegen de natie, die getrouw aan eed en pligt, zijn regt zal weten te handhaven, en, met het zwaard in de vuist, hem zal leeren, dat *dit* volkeren niet ongestraft laat kunnen, bedriegen en misleiden door lage [illegible], wet en regt te doen eerbiedigen (waartoe tegenwoordig de Belgen ongeschikt zijn) en elkanderen daarin de behulpzame hand te bieden, is de bedoeling van hem, die ook vreest een kostbaar boekwerk, waarop hij had ingeteekend, als brokstuk te moeten weg werpen.

Uw bestendige Lezer.

Een Jufvrouw, 30 Jaren Oud, van eene Hervormde Familie, belijdende de R. C. Godsdienst, zig gaarne met plaats tot verzorging der opvoeding van JONGE KINDEREN. — Door eene vijfjarige oefening in dit vak geleerd, vleit zij zich de daartoe vereischte Kundigheden te bezitten, en kan daaromtrent, zoo mede wegens haar zedelijk gedrag de beste getuigenissen overleggen. Ook zou zij genegen zijn, om als Secondante of als Jufvrouw van Gezelschap te fungeren; of behulpzaam te zijn in het waarnemen van een Huishouden. Men gelieve zich, ter bekoming van nadere inlichtingen, met vrachtvrije brieven, aan te melden bij de *Uitgevers dezer Courant*. Onder de Letters F. J. H.

TE KOOP.

Een goed Gedresseerd, Mak en Trouw RIJPAARD, inzonderheid geschikt voor Militaire dienst, staande op den *Hoevelaar* buiten Breda.

P. PINKHOFF,

Gecommitteerd TANDMEESTER, van de provincie Noord-Braband, woonachtig te 's Hertogenbosch verwittigt door deze het geëerd publiek, dat hij binnen Breda acht dagen zal vertoeven. Dezelve is te spreken of te ontbieden, in de Halstraat bij den Vleeschhouwer MAAS.

Hij beroept zich in de gunst van het geëerd publiek; en daar hij genoegzaam bij de ingezetenen bekend is als Mond-, Kies- en Tandmeester, vooral als ter redzame gemoedsrust van Exteroogen en Lekdoorns zonder eenige pijn of bloed te verwekken; hoopt hij thans in de gelegenheid gesteld te worden, wederom zijne bekwaamheid te doen blijken.

---

* * Bij G. PORTIELJE, Boekhandelaar te *Amsterdam*,
* is van de pers gekomen en bij BROESE & COMP. te *Breda*, en verder alom verkrijgbaar:

JACOB HUBEIN, of hulde aan vaderlandsche Kloekmoedigheid, Dichtstuk, door *H. F. Roskes*. 20 Ct.

---

* * Bij [illegible], Boekverkooper te *Delft*, heeft uitgegeven, en alom verzonden:

NOORD-NEDERLANDS BELANG BIJ HET EINDE VAN 1830, EN HET BEGIN VAN 1831. Dichtstuk, door *R. W. van Bommel*.

Ook zijn nog eenige exemplaren voorhanden van:

DE SPREUKEN VAN SALOMO, voor de Jeugd, 2 Stukjes, door *N. Swart*.

---

* * Bij STEENBERGEN VAN GOOR, te
* *Leeuwarden*, is heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. LAURENS DE MEDICIS EN ZIJN TIJD, uit het Engelsch van *William Roscoe*, *Esq.* door *Standvogen van Goor*. Met het portret van *Laurens de Medicis*, en in een deel kompleet à ƒ 3,60. Een allerbelangrijkst boek.

II. MENSCHEN EN STEDEN, *Taferelen uit België en Frankrijk*, uit het Engelsch van *C. Gleadah*, met gegraveerden titel en vignet, in één deel à ƒ 3,60.

In dit Boek worden de Belgen en Franschen geschilderd zoo als zij zijn.

---

* * Bij J. M. E. MEIJER, Boekhandelaar te Amsterdam
* is van de Pers gekomen, en alom verkrijgbaar:

I. DE VENETIAAN, een Historisch-Romantisch Tafereel, naar het Hoogduitsch van [illegible], met gegraveerde Titel en Vignet 3 deeltjes kompleet in gr. 8°. ƒ 7-50.

In dit zoo interessant geschiedkundig werk, ten deele over den Oorlog der Venetianen met de Turken, geeft de schrijver een uitmuntend verhaal, door den belangrijken inhoud zoowel als aangename schetsen vorm eene buitengewone boeijende lektuur opleverende.

II. DE DOODA GAST, een luimig verhaal naar het Hoogduitsch van *H. Zschokke*, met gelijk. Titel en Vignet in gr. 8°. . . . . ƒ 1-50.

III. DE MALTHESER-RIDDER, of heldenlogt en Heldenmoed, een verhaal uit de laatste helft der 17de eeuw, naar het Hoogduitsch van *C. F. van der Velde*, met gegraveerde Titel en Vignet in gr. 8°. . . . ƒ 2-40.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.